

РЕШЕНИЕ

№ 1737

гр. София, 13.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 96-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КИРИЛ Г. ДИМИТРОВ

при участието на секретаря ПЕТЯ Г. ДИМОВА
като разглежда докладваното от КИРИЛ Г. ДИМИТРОВ Административно наказателно дело № 20231110201775 по описа за 2023 година

За да се произнесе, съдът взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и след. от АПК, вр. чл. 72, ал. 4 ЗМВР.

Същото е образувано по жалба на Е. Л. М. срещу Заповед за задържане на лице с рег. № 2283з-25/11.01.2023 г., издадена от полицейски орган - „полицай“ Г. при 04 РУ-СДВР. В жалбата са релевирани съображения, че заповедта е издадена без правно основание, доколкото в жалбоподателя не са намерени и иззети наркотични вещества. С оглед на изложеното, от съда се иска да отмени атакуваната заповед за задържане, като присъди в полза на жалбоподателя направените по делото разноси за адвокатско възнаграждение.

В хода на съдебното производство процесуалният представител на жалбоподателя поддържа подадената жалба по изложените в нея съображения. В допълнение е посочено, че никой не е разяснил на жалбоподателя, че с подписване на протокола за доброволно предаване последният признава, че предадените вещи са негови. Твърди се, че е нарушено правото му на защита, доколкото въпреки, че писмено е поискал, не му е бил назначен служебен защитник. Релевирани са доводи, че приложената по делото експертна справка не конкретизира какво е било активното вещество в предадения от жалбоподателя фас. С оглед на изложеното, от съда

се иска да отмени атакуваната заповед за задържане. Претендира се адвокатско възнаграждение.

Ответникът не се явява в хода на съдебното производство, като процесуалният му представител оспорва подадената жалба. В представени писмени бележки и в хода на устните състезания са изложени съображения относно законосъобразността на издадената заповед за задържане на жалбоподателя. Претендира се юрисконсултско възнаграждение, като е релевирано възражение за прекомерност на заплатения от насрещната страна адвокатски хонорар.

Софийски районен съд, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на [чл. 168 от АПК](#), приема следната фактическа обстановка:

Със Заповед № 513з-4252/20.05.2022 г. на директора на СДВР Г. бил назначен на длъжност „полицай“ в група „Охрана на обществения ред“ на сектор „Охранителна полиция“ към 04 РУ-СДВР.

На 10.01.2023 г., около 23.35 часа, Г. и С.И.М., служители на 04 РУ-СДВР, обхождали подлеза на ъгъла на бул. „Черни връх“ и бул. „България“ в гр. София, когато усетили силна миризма на марихуана. Полицейските служители установили на маса пред заведение „BSD“ седем лица, сред които и Е. Л. М., като в пепелника, намиращ се на масата, имало недопушена саморъчно свита цигара. Полицейските служители попитали лицата на кого е цигарата, като никой не споделил чия е. След проведен разговор с Е. М., последният заявил, че видял цигарата в пепелника и я запалил, като се съгласил да я предаде с протокол за доброволно предаване, който бил изготвен на място.

На място пристигнала и дежурна оперативна група при 04 РУ-СДВР, която запечатала обекта в полиетиленов плик. Е. М. бил задържан по реда на ЗМВР и бил откаран в сградата на 04 РУ-СДВР.

Г. издал Заповед за задържане на лице № 228зз-25/11.01.2023 г., с която задържал за срок до 24 часа Е. Л. М. на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. В заповедта като основание за задържането на лицето било посочено „във връзка с чл. 354а от Н. К.“.

На 11.01.2023 г. в 17.00 часа Е. Л. М. бил освободен от 04 РУ-СДВР, като през времето на задържането му с него не били извършени никакви процесуално-следствени действия.

По случая на основание чл. 356, ал. 2 НПК било образувано ДП № ЗМ 46/2023 г. по описа на 04 РУ-СДВР, пр. пр. № 2238/2023 г. по описа на С. за извършено престъпление по чл. 354а, ал. 5, вр. ал. 3 НК.

От изготвена в хода на образуваното досъдебно производство експертна справка се установява, че растителната маса в иззетата цигара представлява коноп (канабис) с тегло 0.05 грама. Стойността на посоченото наркотично вещество е 0.30 лева.

С постановление от 13.02.2023 г. на прокурор от С. на основание чл. 357, ал. 1, т. 1 и чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК било прекратено наказателното производство по делото поради липса на извършено престъпление.

Така изложената фактическа обстановка се установява от приложените по делото заверени копия от материали по ДП № ЗМ 46/2023 г. по описа на 04 РУ-СДВР, пр. пр. № 2238/2023 г. по описа на С., вкл. показанията на С.И.М., протокол за доброволно предаване и експертна справка, както и от представените документи от 04 РУ-СДВР.

Съдът кредитира изцяло събраните по делото доказателства, приложени по образуваното досъдебно производство, вкл. представените заповеди за материална компетентност на органа, издал обжалваната заповед за задържане. От показанията на Силвия Молдованска, полицейски служител от 04 РУ-СДВР, се установява, че Е. М. е предал доброволно с протокол за доброволно предаване намиращата се в пепелника недопушена цигара с тревиста маса. От събраните доказателства по образуваното досъдебно производство, вкл. и докладна записка от Силвия Молдованска, се установява, че след предаване на цигарата Е. М. е бил задържан в сградата на 04 РУ-СДВР, в каквато насока е и атакуваната заповед за задържане № 2283з-25/11.01.2023 г.

От приложената експертна справка се установява, че предадената от М. цигара е съдържала наркотично вещество коноп (канабис) с тегло 0.05 грама.

При така установената фактическа обстановка, Софийски районен съд намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Жалбоподателят е адресат на акта, засегнат неблагоприятно от обективизираното в същия властническо волеизявление, поради което има правен интерес от оспорване. Жалбата е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност, като същата е депозирана в законоустановения срок.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения.

Съгласно разпоредбата на [чл. 168, ал. 1 АПК](#) съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по [чл. 146 АПК](#), а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, както и дали е съобразен с целта на закона.

Оспорената заповед за задържане на лице е издадена от компетентен орган, тъй като от приложеното Удостоверение от СДВР е видно, че със Заповед № 513з-4252/20.05.2022 г. на директора на СДВР, издателят на заповедта Г. е назначен на длъжността „полицай“ при 04 РУ-СДВР и се явява полицейски орган по смисъла на [чл. 72, ал. 1, вр. чл. 57, ал. 1 ЗМВР](#).

Съдът обаче счита, че атакуваната заповед е издадена в нарушение на целта на закона, като не съдържа необходимото съдържание, в частност посочване на фактическите основания за задържането на жалбоподателя.

Заповедта е издадена на правно основание [чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР](#). Посочената норма регламентира мерки за административна принуда с цел обезпечаване на дейността на полицейските органи по [чл. 6, ал. 1 ЗМВР](#) - оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления и превантивна. Задържането на основание [чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР](#) за срок не по-дълъг от 24 часа представлява принудителна административна мярка (ПАМ), която има за цел да предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие след осъществяването на такова. Съгласно константната съдебна практика на ВАС, за прилагане на нормата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР е достатъчно наличието на данни за извършено престъпление и данни то да е извършено от задържаното лице, без да е необходимо да се уточнява характерът на престъплението. В този смисъл, понятието „данни“ по смисъла ЗМВР е с различно съдържанието от понятието „достатъчно данни“

по смисъла на [чл. 207, ал. 1 от НПК](#), като при налагането на принудителната административна мярка „задържане до 24 часа“ по [чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР](#) е необходимо наличните данни да са достатъчни за извод, че задържаното лице има вероятност да е извършило престъпление. В случая е имало данни, че е възможно Е. М. да е извършил престъпление по чл. 354а, ал. 5, вр. ал. 3, т. 1 НК, доколкото последният е предал с протокол за доброволно предаване процесната цигара. В случая обаче заповедта за задържане не е съобразена с целта на закона. Съгласно принципа за съразмерност, регламентиран в чл. 6 АПК, административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която се издава актът. Целта на издаване на заповедта за задържане на процесното основание по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР е чрез фактическо задържане на заподозряното лице да се съдейства за разкриване на извършено престъпление и да се осуети възможността за укриване на извършителя. Предвид факта, че в настоящия случай на място е била установена почти в пълнота фактическата обстановка относно деянието, като процесната цигара е била иззети на място от огледната група на 04 РУ-СДВР, съдът намира за напълно необосновано и нецелесъобразно осъщественото задържане на Е. М. от служителите на 04 РУ-СДВР. Още повече, че съгласно разпоредбата на чл. 72, ал. 7 ЗМВР полицейските органи са длъжни незабавно да освободят лицето, ако основаниято за задържането е отпаднало. Е. М. е бил задържан в периода от 23.35 часа на 10.01.2023 г. до 17.00 часа на 11.01.2023 г., като със същия не са извършвани никакви действия във връзка с разкриване на извършено престъпление. В този смисъл, задържането на жалбоподателя М. не е било необходимо нито за изясняване на обективната истина по случая, нито за неутрализиране на възможността му да се укрие, доколкото изначално не е имало такава опасност. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 5, § 1, б. „с“ от КЗПЧОС, съгласно която допустимо изключение от забраната за лишаване от свобода е законното задържане на лице с цел да се осигури явяването му пред предвидената в закона институция при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление. В този смисъл съдът счита, че задържането на Е. М. в случая се явява непропорционално на преследваните легитимни цели, като в нарушение на чл. 6 АПК е създавало повече вреди на задържаното

лице, вследствие на лишаването му от свобода за определен период от време в специализирано помещение в сградата на 04 РУ-СДВР, явно несъразмерими с преследваните цели. Показателно в тази насока е и произнасянето на С. с постановление от 13.02.2023 г., с което наказателното производство е било прекратено именно поради липса на обществена опасност на извършеното деяние предвид неговата малозначителност. В този смисъл, още към момента на задържане на М. е било очевидно, че дори и да има извършено деяние, то същото не представлява престъпление, доколкото е с явно незначителна обществена опасност, тъй като се касае за държане на остатък от недопушена цигара, с впоследствие установено тегло от 0.05 грама и стойност на наркотичното вещество 0.30 лева.

На следващо място, в обжалваната заповед за задържане не са изложени мотиви и съображения на какво фактическо основание се задържа жалбоподателят Е. М., което представлява самостоятелно основание за отмяната ѝ. Съгласно [чл. 30, ал. 1 от Конституцията на Република България](#) всеки има право на лична свобода и неприкосновеност, като съгласно ал. 2 на същата разпоредба никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед или обиск или на друго посегателство върху личната неприкосновеност освен при условията и по реда, определени със закон. Съгласно [чл. 30, ал. 3 от Конституцията на Република България](#) само в изрично посочените от закона неотложни случаи компетентните държавни органи могат да задържат гражданин, за което незабавно уведомяват органите на съдебната власт, като в срок от 24 часа от задържането органът на съдебната власт се произнася по неговата законосъобразност. Съгласно чл. 5, § 1 от КЗПЧОС всеки има право на свобода и сигурност, като никой не може да бъде лишен от свобода освен в изрично посочените в същата разпоредба случаи и само в съответствие с процедури, предвидени от закона. Едно от основните права, гарантиращо правото на свобода и сигурност, вкл. неутрализиращо риска от произвол при задържане, е регламентирано в чл. 5, § 2 КЗПЧОС, а именно задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за ареста си. Същевременно, съгласно чл. 5, § 1, б. „с“ от КЗПЧОС едно от допустимите изключения на лишаване от свобода е законният арест или лишаване от свобода на лице с цел да се осигури явяването на лицето пред предвидената в закона институция при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната

необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление.

В контекста на гореизложеното, осъщественото задържане на жалбоподателя М. по реда на ЗМВР представлява вид лишаване от свобода, доколкото физически е ограничено свободното придвижване на жалбоподателя, който е бил задържан в специализирано помещение в сградата на СДВР. Според съда по своята форма и съдържание обжалваната заповед за задържане не отговаря на изискванията на [чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР](#) и чл. 5, § 2 КЗПЧОС, тъй като в нея не са посочени фактическите основания за задържане на жалбоподателя. Посочената разпоредба от ЗМВР кореспондира с нормата на чл. 5, § 2 КЗПЧОС, съгласно която всяко задържано лице трябва незабавно да бъде уведомено на разбираем за него език за основанията за арестуването му. В заповедта за задържане като фактическо и правно основание за лишаването от свобода на М. е посочено единствено „във връзка с чл. 354а НК“, което е изключително лаконично и неинформативно, за да покрие минималните стандарти по [чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР](#) и чл. 5, § 2 КЗПЧОС. В този смисъл не става ясно дали жалбоподателят е задържан, тъй като е имало данни за извършено престъпление по чл. 354а НК от негова страна, дали е бил съпричастен към извършването на престъплението по друг начин или пък се твърди, че задържането му е с оглед изясняване извършването от неустановено лице на престъпление по чл. 354а НК. Не са изложени никакви фактически твърдения, обуславящи необходимостта от задържане на жалбоподателя. Реално в обжалваната заповед липсват дори и най-общи мотиви и съображения относно причините за издаване на заповедта за задържане. При това положение, с връчване на заповедта по реда на чл. 74, ал. 6 ЗМВР задържаното лице не е било наясно с причините за фактическото му лишаване от свобода, като по този начин е било ограничено правото му да ги оспори по съдебен ред.

Действително, съгласно константната съдебна практика на ВАС и съобразно указанията по приложение на закона, дадени с [Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 година](#) на ОСГК на Върховния съд на Република България, неизлагането на мотиви в самия административен акт не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила, ако фактическите основания и конкретните съображения за издаването му се съдържат в документ, предхождащ издаването на акта или в последващ такъв. В този

смисъл са Решение № 13520 от 12.12.2016 г. по адм. дело № 9200/2015 г. по описа на ВАС, V-то отделение; Решение № 1801 от 13.02.2017 г. по адм. дело № 12306/2017 г. по описа на ВАС, V-то отделение; Решение № 8136 от 31.05.2019 г. по адм. дело № 1313/2019 г. по описа на ВАС, I-во отделение; Решение № 8372 от 05.06.2019 г. по адм. дело № 12237/2018 г. по описа на ВАС, I-во отделение и др. Посоченото тълкуване на закона по отношение на заповедта за задържане обаче е в колизия с гаранцията, регламентирана в чл. 5, § 2 КЗПЧОС, а именно задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за арестуването му, поради което посочената практика на ВАС не се споделя от настоящия съдебен състав.

Обобщавайки гореизложеното, съдът счита, че обжалваната заповед за задържане на лице с рег. № 228зз-25/11.01.2023 г., издадена от полицейски орган при отдел „Охранителна полиция“ при СДВР, следва да бъде отменена като незаконосъобразна, издадена при неспазване на установената в закон форма и съдържание, както и при несъответствие с целта на закона.

В съответствие с разпоредбата на [чл. 81 ГПК](#) съдът следва да се произнесе по претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски. Предвид изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените от последния разноски. Съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. по т.д. № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС на присъждане подлежат само направените от страните разноски. Между л. 2 и л. 3 от делото е приложен договор за правна защита и съдействие, от който е видно, че Е. М. е договорил и заплатил на адв. Б. сумата от 500 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за процесуалното му представителство по делото. В този смисъл СДВР следва да бъде осъдена да заплати в полза на жалбоподателя сумата от 500 лева, направени от последния разноски за адвокатско възнаграждение. В полза на Е. М. следва да се присъди и заплатената държавна такса от 10 лева за образуване на делото пред СРС, за което е представена вносна бележка, приложена между л. 2 и л. 3 от делото.

Съдът намира за неоснователно възражението на ответника за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение, доколкото същото е определено под минимума, регламентиран в разпоредбата на чл. 8, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските

възнаграждения, който е 750 лева.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Софийски районен съд, НО, 96-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за задържане на лице с рег. № 228зз-25/11.01.2023 г., издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР от полицейски орган - „полицай“ Г. при 04 РУ-СДВР.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Е. Л. М. с ЕГН ***** сумата от 510 (петстотин и десет) лева, представляваща направени разноси за заплатено адвокатско възнаграждение и държавна такса за образуване на делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Административен съд - гр. София в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____